

Maardu Linnavalitsus
Kallasmaa 1
74111, Maardu
linnavalitsus@maardu.ee

01.12.2023

nr 5.1-3/53020-7

Järelevalve akt (järelkontroll)

I. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seadus (SHS) § 157 lõige 3 ja lastekaitse seadus (LasteKS) § 38 lõige 6.
- 1.2. Järelevalve tegemisel kontrolliti Maardu Linnavalitsuse (KOV) korraldatava sotsiaalhoolekandelise abi andmist (SHS 2. peatükk) ja KOVi ülesannete täitmist lastekaitsetöö korraldamisel.
- 1.3. Järelevalve tegemise koht: Maardu Linnavalitsus (registrikood: 75011470) Kallasmaa 1, Maardu linn, 74111, Harju maakond, e-posti aadress linnavalitsus@maardu.ee.
- 1.4. Järelkontrolli aeg: 26.09.2023 – 01.12.2023.
- 1.5. Järelevalve tegijad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) õiguse ja järelevalve osakonna järelevalve talituse juhtivspetsialist Kristel Vallsalu ja peaspetsialist Inna Tamm.
- 1.6. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: dokumentide vaatlus ja analüüs, vestlused, e-kirjavahetus, sotsiaalteenuste- ja toetuste andmeregistri (STAR) täitmise analüüs.
- 1.7. Järelevalvetoimingute juures osales: Maardu Linnavalitsuse sotsiaalabi osakonna juhataja Olga Jevdokimova.

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

Maardu Linnavalitsus on täitnud järelevalve 20.12.2022 akti nr 5.1-3/53020-4 punktides 2.1. ja 2.2. rikkumisena tuvastatud nõuded, kuid punktides 2.3.–2.7. rikkumisena tuvastatud nõudeid on täitmata.

Arvestades järelkontrolli käigus tuvastatud rikkumiste jätkumist, peab SKA põhjendatuks rikkumiste kõrvaldamiseks ettekirjutuse tegemist. Ettekirjutus vormistatakse eraldi haldusaktiga.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas 26.09.2023 järelevalvemenetluse Maardu Linnavalitsuses, et kontrollida järelevalve 20.12.2022 akti nr 5.1-3/53020-4 punktides 2.1.–2.7. rikkumistena tuvastatud nõuete täitmist.

2.1. SHS § 15 lõige 1, mille kohaselt kohaliku omavalitsuse üksus selgitab välja abi saamiseks pöördunud isiku abivajaduse ja sellele vastava abi.

Järelkontrolli raames analüüsiti juhtumimenetlusi viitenumbri 23265135521, 23265135623, 23263966206, 23263830448, 23261682803, 23259249081, 23258868629, millest nähtub, et abivajadus on välja selgitatud ja isikule on abi osutatud.

SKA seisukoht: SHS § 15 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud.

2.2. SHS § 44 lõige 1, mille kohaselt on võlanõustamisteenus kohaliku omavalitsuse üksuse poolt korraldatav teenus.

Võlanõustamisteenus oli Maardu Linnavalitsuse poolt korraldamata. S-Veebi andmete põhjal ei ole võlanõustamisteenust osutatud, S-Veebi 2021.aasta aruande selgituse kohaselt tagab Maardu Linnavalitsus tasuta õigusabi kõikidele elanikele. Teenus loodetakse kohapeale tuua 2022. aastal. Teenust ei ole 2022. aastal korraldatud. Tasuta õigusabi ei asenda võlanõustamisteenust.

Alates 25.05.2023 on Maardu linna elanikele võlanõustamisteenus korraldatud. Vastav info on avaldatud kodulehel.

SKA seisukoht: SHS § 44 lõikes 1 sätestatud nõue on täidetud.

Järelkontrolli käigus kontrolliti juhuvalimi alusel STARi kantud menetlusi 11.10.2023 seisuga viitenumbritega 1923137742, 21247479161 (sama pere kohta 19229621789), 23259779608, 23260032086, 23264235544, 23264542785 (sama lapse kohta ka 22257777822), 23264995725 ja 232606450010.

2.3. SHS § 9 lõige 1, mille kohaselt kasutatakse juhtumikorralduse põhimõtet, kui isik toimetuleku parandamiseks on vaja pikaajalist ja mitmekülgset abi, sealhulgas pikaajalist hooldust, milleks on vaja koordineerida mitme organisatsiooni koostööd abi andmisel.

Juhtumimenetluses viitenumbri 1923137742 ei ole kasutatud juhtumikorralduse põhimõtet asenduskodus teenusel viibiva lapse toimetuleku parandamiseks. Toimingute koondvaatest on näha, et lapsel on käitumisprobleemid ning ta ei soovi täita koolikohustust. Lastekaitsetöötaja suhtleb küll erinevate asutustega lapsele abi saamiseks, kuid see ei toimu juhtumikorralduslikult põhimõttel, vaid juhuslikult ja vajaduse tekkimisel. Lastekaitsetöötaja ei korralda võrgustikukohtumisi ega püüa lapse abistamiseks olukorda lahendada meetoodiliselt.

SKA seisukoht: SHS § 9 lõikes 1 sätestatud nõue ei ole täidetud.

2.4. SHS § 10 lõige 3, mille kohaselt eestkostja ülesandeid täitev või eestkostjaks määratud kohaliku omavalitsuse üksus täiendab lapse juhtumiplaani pärast lapse asendushooldusele suunamist koostöös asendushooldusteenuse osutajaga. Asendushooldusele suunatud lapse juhtumiplaan vaadatakse üle vähemalt üks kord aastas.

Juhtumimenetluses viitenumbri 1923137742 on asendushooldusteenusel oleva lapse juhtumiplaan üle vaadatud 20.09.2023. Enne seda oli juhtumiplaan üle vaadatud 14.04.2021. Nimetatud asjaolule juhiti tähelepanu ka 20.12.2022 järelevalve aktis nr 5.1-3/53020-4.

Juhtumimenetluses viitenumbri 21247479161 (algatatud 14.12.2021) selgub, et laps on viibinud hooldusperes 2019. aastast alates, kuid selle menetluse raames on lapsele koostatud juhtumiplaan alles 10.10.2023. STARis on veel teine sama lapsega seotud aktiivne juhtumimenetlus viitenumbri 19231347742, kuid seal on segamini andmed ja toimingud lapse bioloogilise pere kohta, kus lisaks temale kasvab veel neli last, ning asendushooldusega seotud juhtumiplaani ajalugu ei ole ka sealt leitav.

SKA seisukoht: SHS § 10 lõikes 3 sätestatud nõuded ei ole täidetud.

2.5. LasteKS § 28 lõige 1, mille kohaselt tuleb enne abivajavale lapsele sobiva meetme kohaldamist hinnata lapse abivajadust.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 1923137742 ei ole lapse abivajadust hinnatud vastavalt lapse heaolu kolmnurgale, täidetud on vaid üldküsimumstik. SKA hinnangul on vaid üldküsimumstiku täitmisega põhjalikult hindamata muud tähtsad valdkonnad nagu lapse identiteet, tundeelu ja käitumine, juhendamine ja piiride seadmine, emotsionaalne kohalolek, turvalisus ja sotsiaalne võrgustik. Detailsem hindamine annaks ka lastekaitsetöötajale võimaluse leida murekohti, mis aitavad lapse abivajadusele sügavuti läheneda.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 23260032086 on 13.03.2023 algatatud juhtumimenetlus, kuid ei ole hinnatud lapse abivajadust ega koostatud juhtumiplaani.

SKA seisukoht: LasteKS § 28 lõikes 1 sätestatud nõue ei ole täidetud.

2.6. LasteKS § 29 lõige 3, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus kümne päeva möödumisel abivajavast lapsest teada saamisest tegema otsuse juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule, koosmõjus LasteKS § 17 lõike 1 punktiga 3, mille kohaselt on kohaliku omavalitsuse 3 üksuse ülesandeks lastekaitse korraldamisel abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine.

Lihtmenetluses viitenumbriga 23259779608 on teade abivajavast lapsest registreeritud 02.02.2023 ning 11.10.2023 seisuga ei ole tehtud otsust juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule. Teate saatis Maardu Linnavalitsusele lapse lasteaed, kes nägi, et lapse emotsionaalne seisund on ebastabiilne, tema riided mustad ja kõht alati tühi. Samuti on laps lasteaias väljendanud muret, et kodus ta mängida ei tohi, vaid ainult õppida. Sisuliselt ei ole lastekaitsetöötaja peale esialgset kodukülastust meetmeid perele abistamiseks pakkunud. Järgmine teade Maardu Linnavalitsusele tuli Politsei- ja Piirivalveametilt (PPA) lapse kehalise väärkohtlemise kohta (lasteaias leiti lapse kehalt tugevad peksmise jäljed). 11.10.2023 seisuga STARi toimingute ülevaatest ei nähtu, et peale kodukülastuse oleks lapsele ja/või tema perele meetmeid pakutud. Lapse abivajadus on hindamata.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 23260032086 on registreeritud pöördumine 10.02.2023, kusjuures ei ole märgitud pöördumise sisu. Juhtumimenetlus on algatatud 13.03.2023, so 31 päeva peale esmase pöördumise registreerimist.

Lihtmenetluses 23264235544 on registreeritud pöördumine 18.07.2023, kusjuures ei ole märgitud pöördumise sisu. Edaspidi selgub toimingute ülevaatest, et laps on teinud enesetapukatse. 21.08.2023 on kirjutatud, et menetlus jätkub lihtmenetlusena. Pöördumisest on selleks hetkeks möödunud 35 päeva.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 22257777822 registreeritud pöördumine 22.11.2022, juhtumimenetlus algatatud 19.01.2023, so 59 päeva hiljem.

Lihtmenetluses viitenumbriga 23264995725 on registreeritud pöördumine (PPA teatis lähisuhtevägivalla kohta) 24.08.2023. Muid toiminguid lihtmenetluses tehtud ei ole, sh ei ole 11.10.2023 seisuga tehtud otsust juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule.

Lihtmenetluses viitenumbriga 232606450010 on registreeritud pöördumine 13.02.2023 käitumisprobleemidega lapse kohta. 11.10.2023 seisuga ei ole tehtud otsust juhtumikorralduse algatamiseks või algatamata jätmiseks või juhtumi edastamiseks pädevale ametiisikule.

SKA seisukoht: LasteKS § 29 lõikes 3 sätestatud nõue ei ole täidetud.

2.7. LasteKS § 29 lõige 5, mille kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus abivajava lapse abivajaduse hindamisel ja abi osutamisel välja selgitama ja dokumenteerima lapse arvamuse ning lisama selle lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile, kui eriseadus ei sätesta teisiti, koosmõjus LasteKS § 17 lõike 1 punktiga 3, mille kohaselt on kohaliku omavalitsuse üksuse ülesandeks lastekaitse korraldamisel abivajavast lapsest teada saamisel viivitamata lapse abivajaduse hindamine ja lapse abistamiseks meetmete pakkumine.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 21247479161 ei ole dokumenteeritud lapse arvamust ega lisatud seda lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile. Juhtumimenetluse toimingute ülevaatest on näha, et laste juurde on tehtud kodukülastus ja sealt saadud info üldiselt kirja pandud, kuid laste arvamust dokumenteeritud ei ole.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 23260032086 ei ole dokumenteeritud lapse arvamust ega lisatud seda lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile. Juhtumimenetluse toimingute ülevaatest ei nähtu, et lastekaitse spetsialist oleks lapsega kohtunud.

Juhtumimenetluses viitenumbriga 22257777822 (lisaks teine menetlus samade laste kohta viitenumbriga 23264542785) ei ole dokumenteeritud lapse arvamust ega lisatud seda lapsega seotud kohustuslikule juhtumiplaanile.

SKA seisukoht: LasteKS § 29 lõikes 5 sätestatud nõue ei ole täidetud.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristel Vallsalu
Järelevalve juhtivspetsialist

(allkirjastatud digitaalselt)
Inna Tamm
Järelevalve peaspetsialist